

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1984

Vyhlásené: 26.10.1984 Časová verzia predpisu účinná od: 01.12.1984 do: 31.05.1995

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

104

VYHLÁŠKA

Úradu pre normalizáciu a meranie

z 20. septembra 1984

o overovaní zbraní a kontrole streliva pre civilnú potrebu

Úrad pre normalizáciu a meranie ustanovuje podľa § 60 ods. 2 písm. a) zákona č. 147/1983 Zb. o zbraniach a strelive a podľa § 24 a 35 zákona č. 30/1968 Zb. o štátnom skúšobníctve:

§ 1

Rozsah platnosti

(1) Táto vyhláška sa vzťahuje na overovanie zbraní a kontrolu streliva, ktoré je oprávnená vykonávať organizácia poverená Úradom pre normalizáciu a meranie (ďalej len „štátna skúšobňa“).¹⁾

(2) Ustanovenia tejto vyhlášky sa nevzťahujú:

- a) na zbrane a strelivo
 - prevážané cez československé colné územie,
 - patriace cudzincom, ak ich oprávnené používajú pri prechodnom pobyte v Československu na svoju osobnú potrebu,
 - dovezené na účely výskumu, vývoja a skúšania;
- b) na znehodnotenú zbrane a na zbrane, ktoré boli odborne urobené trvale nespôsobilými na strelbu;
- c) na strelivo pre ručné plynové zbrane, ktoré sa doviezlo z cudziny, ak neobsahuje prídavný zdroj hnacej energie (napr. zlož v strele).

PRVÁ ČASŤ

Zbrane

§ 2

Základné ustanovenia

(1) Za zbrane sa na účely tejto vyhlášky považujú zbrane a ich samostatne dodávané časti:

- a) ručné palné zbrane
 - s hladkým vývrutom,
 - s drážkovaným vývrutom,
 - guľobrokové,
 - nízkeho úsťového výkonu a zbrane na jedno použitie;
- b) vložné hlavne a vložné nábojové komory;

- c) balistické zbrane určené na zisťovanie balistických hodnôt, ako napríklad tlaku, rozptylu a rýchlosti strely;
- d) poplašné, signálne a narkotizačné zbrane a ostatné expanzné prístroje, pri ktorých je zdrojom energie strelivina alebo nárazová zlož (bitúnkové, omračovacie a vstreľovacie prístroje, palné lisy a pod.);
- e) ručné plynové zbrane (vzduchovky, plynovky, vetrovky), pokiaľ môžu byť pre užívateľa nebezpečné (zbrane s prídavným zdrojom hnacej energie, s nekontrolovateľnou kompresiou plynu v tlakovej nádobe a pod.);
- f) hlavné časti zbraní, ktorými sú hlavne a závery a ďalšie samostatne dodávané časti zbraní, ktorými sú hlavne, nábojové komory, ak nie sú súčasťou hlavne (napr. revolverové valce), závery a dnové skrutky;
- g) historické zbrane a ich napodobeniny.

(2) Pri zbraniach a samostatne dodávaných častiach zbraní (ďalej len „zbrane“) s výnimkou historických zbraní podlieha overovaniu každý kus (kusové overovanie); zbrane sa smú uvádzať do obehu a používať na strelbu len vtedy, ak sú označené kusovou overovacou značkou.

(3) Ustanovenie odseku 2 sa nevzťahuje na zbrane zostavené bez akéhokoľvek prispôsobenia z častí už overených a na zbrane, ktorých typ bol overený (homologizovaný) a bola mu pridelená homologizačná značka.

§ 3

Prihlasovanie a predkladanie zbraní na overovanie

(1) Zbrane je ich tuzemský výrobca povinný prihlásiť štátnej skúšobni na overovanie a na označenie príslušnou overovacou značkou; ich dovozca²⁾ je tak povinný urobiť do 60 dní po dovezení z cudziny. Na overovanie sa zbrane predkladajú v lehotách určených štátnou skúšobňou.

(2) Pokiaľ sa zistí, že zbraň nie je označená príslušnou overovacou značkou, má povinnosť podľa odseku 1:

- a) opraváreň, ktorej bola taká zbraň zverená na opravu;
- b) každý vlastník.

(3) Na žiadosť používateľa môže sa kusovo overiť a označiť kusovou overovacou značkou historická zbraň, ak sa má použiť na strelbu,³⁾ ak spĺňa požiadavky a podmienky skúšky a ak žiadosť odporúča základná organizácia Zväzu pre spoluprácu s armádou.

(4) Zbrane už označené overovacou značkou sú povinní prihlásiť a predložiť štátnej skúšobni na nové kusové overenie:

- a) vlastník zbrane na výzvu štátnej skúšobne. Návrh na výzvu môže štátnej skúšobni predložiť národný výbor, Zbor národnej bezpečnosti, Zväz pre spoluprácu s armádou a poľnícka organizácia;
- b) vlastník zbrane, ak sa domnieva, že bezpečnosť zbrane utrpela používaním alebo iným spôsobom;
- c) opraváreň po oprave, ktorá mohla mať vplyv na bezpečnosť zbrane, prípadne ak zistí, že na zbrani sa urobila neprípustná úprava.

(5) Nové overenie zbrane sa môže taktiež uskutočniť na žiadosť vlastníka.

(6) Pokiaľ odpadnú dôvody pre nové kusové overenie zbrane, štátna skúšobňa overenie nevykonáva. Túto skutočnosť je povinná vlastníkovi zbrane alebo opravárni oznámiť.

§ 4**Opravy, ktoré môžu mať vplyv na bezpečnosť zbrane, a neprípustné úpravy**

(1) Opravami, ktoré môžu mať vplyv na bezpečnosť zbrane, sú:

- a) výmena namáhanej časti, pri ktorej bolo uskutočnené prispôbenie;
- b) oprava, pri ktorej došlo k zmene rozmerov dôležitých z hľadiska bezpečnosti zbrane;
- c) oprava, ktorá môže vyvolať zníženie odolnosti zbrane proti namáhaniu tlakom pri výstrele.

(2) V prípade pochybnosti opravárne o charaktere opravy zbrane je opravár povinný vyžiadať si záväzný posudok štátnej skúšobne.

(3) Neprípustnými úpravami zbraní sú:

- a) zhotovenie vložkovej nábojovej komory brokovej hlavne;
- b) zhotovenie nesamonosných vložiek nábojovej komory guľovej hlavne alebo nesamonosných vložných hlavni; nesamonosnými dielmi sa rozumejú tie, ktoré nie sú schopné same osebe trvale znášať prevádzkový tlak;
- c) prestavby, pri ktorých
 - nový kaliber zbrane namáha záver väčšou spätnou silou a v jeho pevnosti pritom nie je dostatočná rezerva;
 - nový kaliber zbrane namáha hlavne vyšším tlakom a v jej pevnosti pritom nie je dostatočná rezerva;
 - vývrt hlavne nezodpovedá svojimi rozmermi novému kalibru hlavne.

§ 5**Kusové overovanie zbraní**

(1) V skúšobnom protokole uvedie štátna skúšobňa dátum a poradové číslo skúšky, identifikačné údaje o zbrani, povahu skúšky a závady zistené na zbrani.

(2) Zbraň, ktorá vyhovela požiadavkám a podmienkam skúšky, označí štátna skúšobňa kusovou overovacou značkou a posledným dvojčíslím letopočtu vykonania skúšky.

(3) Výrobca je povinný vybaviť zbrane predkladané na overovanie svojím názvom alebo známkou, výrobným číslom a označením kalibru použiteľného streliva, a to na každej hlavni, ak ide o hlavne rozdielneho kalibru. Každá broková hlavne sa musí navyše označiť údajom o meranom priemere vývrtu alebo normalizovanou značkou ocele, môže sa označiť aj údajom o svojej hmotnosti. Každá hlavne určená výhradne na použitie čierneho prachu musí sa, pokiaľ štátna skúšobňa neurčí inak, označiť tak, aby bolo nesporné, že ide o hlavne určenú na použitie čierneho prachu.

(4) Na zbraň predloženú iným prihlasovateľom než výrobcom vyrazí štátna skúšobňa nezávisle od výsledku skúšky aj poradové číslo skúšky, a ak je to potrebné, aj označenie kalibru. Pri zbraniach so sklopnými hlavňami sa navyše vyrazia na hlavne údaje o priemeroch vývrtov a o hmotnosti hlavňového zväzku.

(5) Ak nová dovezená zbraň, ktorá môže byť predmetom reklamácie organizácie zahraničného obchodu, nevyhovie pri overovaní, vráti ju štátna skúšobňa bez označenia podľa odseku 4.

§ 6**Skúšky zbraní pri kusovom overovaní**

(1) Skúška zbrane spočíva v jej prehliadke pred skúšobnou strelbou, v skúšobnej strelbe a v prehliadke po skúšobnej strelbe. Štátna skúšobňa nesmie overiť zbraň, pri ktorej zistí závady obsiahnuté v požiadavkách a podmienkach skúšky alebo na ktorej sa urobila neprípustná úprava. Požiadavky a podmienky skúšky zbraní pri kusovom overovaní sú uvedené v prílohe II tejto vyhlášky.

(2) Prihlasovateľ je povinný predložiť zbraň na skúšku v takom stave, aby bola schopná bezpečnej strelby, a s pažbou. Štátna skúšobňa môže v odôvodnených prípadoch povoliť tuzemskému výrobcovi predloženie zbrane bez pažby. Ak ide o samostatnú hlavňu, je prihlasovateľ povinný predložiť záver umožňujúci vykonanie skúšky alebo hlavne, ak ide o samostatný záver.

(3) Iný prihlasovateľ než výrobca je povinný pri zbrani s guľovou hlavňou dodať na skúšku štátnej skúšobni zároveň so zbraňou spotrebné náboje, prípadne nábojnice vybavené zápalkou a strely, a to v množstve určenom štátnou skúšobňou.

(4) Na žiadosť prihlasovateľa môže sa skúška brokovnice nahradiť skúškou s vyšším tlakom (vyššia skúška).

§ 7**Závady zbraní pri kusovom overovaní**

(1) Ak sa pri skúške zistia závady, ktoré možno opraviť, vráti štátna skúšobňa zbraň prihlasovateľovi, ktorý je povinný dať závadu odstrániť a do 6 mesiacov znova predložiť zbraň štátnej skúšobni na skúšky.

(2) Prihlasovateľ, ktorému bola zbraň vrátená na opravu, nesmie ju používať, pokiaľ nebola opravená a označená príslušnou kusovou overovacou značkou.

(3) Ak sa pri skúške zistia neopraviteľné závady, štátna skúšobňa urobí zbraň s výnimkou historických zbraní, zbraní dovezených organizáciou zahraničného obchodu, pokiaľ sú alebo môžu byť predmetom reklamácie, pred jej vrátením prihlasovateľovi trvale nespôsobilou na strelbu. Ak má pri zbrani s viacerými hlavňami len niektorá z hlavní neopraviteľnú závadu, navrhne štátna skúšobňa prihlasovateľovi odborné zaslepenie chybných hlavne, ktoré znemožní vloženie náboja do hlavne. Ak prihlasovateľ nesúhlasí s týmto návrhom, urobí štátna skúšobňa celý zväzok hlavní trvale nespôsobilým na strelbu. Tieto svoje úkony oznamuje štátna skúšobňa príslušnej okresnej správe Zboru národnej bezpečnosti alebo národnému výboru.

(4) Neopraviteľnými závadami sú:

- a) hlavne a závery prasknuté a v nebezpečných miestach zavarované;
- b) hlavne s poréznyimi alebo necelými miestami a hlavne celkovo alebo miestne zoslabené;
- c) deformované hlavne (s výnimkou drobných deformácií pripustených požiadavkami a podmienkami skúšky);
- d) guľové hlavne s príliš zväčšeným vývrtom;
- e) neprípustné úpravy podľa § 4 ods. 3;
- f) iné závažné závady, pri ktorých v záujme bezpečnosti štátna skúšobňa rozhodne, že nemôžu byť odstránené opravou.

§ 8**Homologizácia zbraní**

(1) Homologizácia zbraní je overovanie zhodnosti typu zbrane s požiadavkami a podmienkami homologizačnej skúšky, pri ktorom sa vydáva osvedčenie o homologizácii a homologizačná značka.

(2) Úrad pre normalizáciu a meranie (ďalej len „Úrad“) oznámi, ktoré druhy zbraní podliehajú homologizácii. Oznámenie uverejňuje Úrad vo Vestníku Úradu pre normalizáciu a meranie.

(3) Na základe kladného výsledku homologizačnej skúšky vykonanej štátnou skúšobňou Úrad vystaví tuzemskému prihlasovateľovi homologizačnej skúšky osvedčenie o homologizácii. Prihlasovateľ je povinný označovať každú zbraň, na ktorú bolo vydané osvedčenie o homologizácii, homologizačnou značkou a číslom osvedčenia o homologizácii. Zbrane sa smú uvádzať do obehu a používať na strelbu len vtedy, ak sú označené homologizačnou značkou.

(4) Štátna skúšobňa zisťuje periodickými kontrolami, či prihlasovateľ dodržiava požiadavky a podmienky homologizačnej skúšky.

(5) Ak sa zistí, že požiadavky a podmienky sa nedodržiavajú, odoberie Úrad osvedčenie o homologizácii. Kópiu osvedčenia zasiela Úrad Stálej kancelárii,⁴⁾ ktorú súčasne informuje o odňatí tohto osvedčenia.

(6) Požiadavky a podmienky homologizačnej skúšky zbraní, pokiaľ nie sú upravené touto vyhláškou, ustanovuje príslušná technická norma. Osvedčenie o homologizácii sa nesmie vydať na zbraň, ktorá nevyhovela požiadavkám a podmienkam skúšky.

(7) Ak niektorá séria homologizovaných zbraní predstavuje nebezpečenstvo pre používateľa a ďalšie osoby, rozhodne Úrad o stiahnutí tejto série z obehu, a to vždy na náklady domáceho výrobcu alebo dovozcu.

(8) Zbrane nepodliehajúce homologizácii môže štátna skúšobňa homologizovať len na žiadosť ich výrobcu alebo dovozcu.

DRUHÁ ČASŤ**Strelivo****§ 9****Základné ustanovenia**

(1) Za strelivo sa podľa tejto vyhlášky považujú náboje a nábojky pre ručné palné zbrane a pre expanzné prístroje, strelivo pre ručné plynové zbrane a jeho samostatne dodávané hlavné časti. Hlavnými časťami streliva sú najmä strely, nábojnice a zápalky.

(2) Za strelivo sa podľa tejto vyhlášky považuje aj strelivina určená na použitie v zbraniach.

§ 10**Kontrola streliva**

(1) Strelivo sa smie uvádzať do obehu a používať, len ak je označené príslušnou kontrolnou značkou.

(2) Strelivo smie označiť príslušnou kontrolnou značkou oprávnený výrobca, oprávnený dovozca alebo štátna skúšobňa len za predpokladu, že strelivo vyhovelo typovej kontrole a kontrolou jednotlivých výrobných dávok sa zistilo, že tieto dávky vyhovujú požiadavkám a podmienkam skúšky.

(3) Typovou kontrolou zisťuje štátna skúšobňa, či strelivo ako typ spĺňa požiadavky a podmienky skúšky. Výsledky kontroly sa uvádzajú v protokole o typovej skúške.

(4) Poverenie na označovanie streliva kontrolnou značkou udeľuje organizácii Úrad za podmienky technického a personálneho vybavenia príslušnej organizácie na vykonanie kontrol jednotlivých výrobných dávok v súlade s požiadavkami a podmienkami skúšky a za predpokladu kladného výsledku typovej kontroly daného typu streliva.

(5) Udelenie (odňatie) poverenia na označovanie streliva kontrolnou značkou oznamuje Úrad Stálej kancelárii.

(6) Dovozcovi, ktorý hodlá doviesť strelivo neoznačené rovnocennou cudzozemskou kontrolnou značkou, môže Úrad vydať poverenie na označovanie streliva kontrolnou značkou za predpokladu, že dovozca preukáže, že na tomto strelive sa vykonali kontroly výrobných dávok a tieto dávky vyhovel požiadavkám a podmienkam skúšky.

(7) Úrad odoberie poverenie na označovanie streliva kontrolnou značkou, ak štátna skúšobňa inšpekčnou kontrolou zistí, že strelivo nespĺňa požiadavky a podmienky skúšky alebo že sa nespĺnili podmienky a predpoklady na udelenie poverenia.

§ 11

Skúška streliva

(1) Požiadavky a podmienky skúšky streliva upravujú príslušné technické normy.

(2) Ak vznikne pochybnosť, že niektoré výrobné dávky streliva uvádzané do obehu nezodpovedajú požiadavkám a podmienkam skúšky, Úrad nariadi štátnej skúšobni vykonanie dopĺňajúcej skúšky. Organizácia, ktorá tieto výrobné dávky vlastní, je povinná predložiť vzorku streliva z týchto výrobných dávok v množstve požadovanom štátnou skúšobňou.

(3) Ak sa dopĺňajúcou skúškou zistí, že niektoré výrobné dávky nezodpovedajú požiadavkám a podmienkam skúšky streliva, a ak nie je možné urobiť bezprostrednú nápravu, Úrad rozhodne o tom, či tieto výrobné dávky ponechá v obehu alebo ich z obehu stiahne, a to vždy na náklady domáceho výrobcu alebo dovozcu.

(4) Ak sa dopĺňajúcou skúškou zistilo, že sa prekročili len prípustné hodnoty maximálneho tlaku, Úrad môže povoliť vrátenie stiahnutých výrobných dávok znovu do obehu s podmienkou ich označenia ako vysokovýkonného streliva. Spôsob označenia musí schváliť štátna skúšobňa. Takto označené strelivo sa považuje za nový typ.

(5) Ak niektoré výrobné dávky streliva ohrozujú používateľa alebo ďalšie osoby, Úrad nariadi stiahnutie týchto dávok z obehu a urobí potrebné opatrenia na zaistenie bezpečnosti používateľov. O svojom rozhodnutí informuje bezprostredne Stálu kanceláriu.

TRETIA ČASŤ

Spoločné, prechodné a záverečné ustanovenia

§ 12

Oslobodenie

(1) Náboje do poľovných brokových zbraní, ktoré pre vlastnú potrebu zhotovili osoby oprávnené na to podľa osobitných predpisov,⁵⁾ nemusia sa podrobiť typovej kontrole ani označiť kontrolnou značkou, ak sa zhotovili z dielov, ktoré boli buď samostatne, alebo v zostave továrensky

vyrobeného náboja podrobené s kladným výsledkom typovej kontrole alebo boli podľa skorších predpisov schválené, prípadne im bola udelená skúšobná značka.

(2) Skúšobné strelivo zhotovené pre potrebu štátnej skúšobne a pokusné spotrebné strelivo nemusí byť podrobené typovej kontrole a označené kontrolnou značkou.

(3) Podľa tejto vyhlášky sa neoverujú a neoznačujú príslušnou overovacou značkou zbrane a nekontroluje sa a neoznačuje kontrolnou značkou strelivo:

- a) zbrane, ktoré boli dovezené z cudziny a sú označené cudzozemskými overovacími, homologizačnými a strelivo kontrolnými značkami podľa medzinárodných dohovorov o vzájomnom uznávaní značiek, uzavrených Československou socialistickou republikou,⁶⁾
- b) zbrane, ktoré boli dovezené z cudziny a sú označené cudzozemskými overovacími, homologizačnými a strelivo kontrolnými značkami za podmienok vzájomnosti;⁶⁾ Úrad po prerokovaní s Federálnym ministerstvom zahraničného obchodu určuje, či sú tieto podmienky splnené.

(4) Ustanoveniami odsekov 1 a 3 nie je dotknutá povinnosť predložiť zbrane na nové overenie a strelivo na dopĺňajúcu skúšku.

§ 13

Označovanie zbraní a streliva

(1) Tvary kusových overovacích, homologizačných a kontrolných značiek sú uvedené v prílohe I.

(2) Všetky označenia zbraní a streliva musia byť viditeľné a trvanlivé.

(3) Kusové overovacie značky sa vyrážajú na každú hlaveň a lôžko alebo na dnovú skrutku, na rám alebo na dôležité časti záveru. Pri revolveroch sa kusové overovacie značky vyrážajú na hlaveň, valec a rám. Ak ide o zbrane, ktorých nábojová komora nie je súčasťou hlavne, vyrážajú sa kusové overovacie značky na hlaveň, na každú nábojovú komoru a na dôležité časti záveru.

(4) Ak pri novom overení zbrane nie je už miesto pre overovaciu značku, štátna skúšobňa na zbraň vyrazí len posledné dvojčíslice letopočtu a poradové číslo skúšky.

(5) Pri novom overovaní sa kusové overovacie značky, ak ide o zbrane s viacerými hlavňami, vyrážajú na každú hlaveň len v prípade, že nemôže dôjsť k poškodeniu zbrane.

(6) Ak zbraň nevyhoví skúške pri novom overení, štátna skúšobňa prerazí cez skoršie udelené československé alebo cudzozemské overovacie značky písmeno X.

(7) Historická zbraň umeleckej hodnoty môže byť na žiadosť prihlasovateľa označená len na skrytých miestach.

(8) Homologizačná značka sa vyráža aspoň na jednu podstatnú časť zbrane.

(9) Kontrolná značka musí byť umiestnená na vonkajšej strane najmenšieho spotrebiteľského obalu streliva.

(10) Výrobné, továrenské alebo obchodné značky a ochranné známky na zbraniach a strelive a na ich samostatne dodávaných častiach sa nesmú zameniteľne podobáť značkám uvedeným v prílohe I tejto vyhlášky.

(11) Výrobca je povinný ponechať na hlavniach, záveroch a valcoch mäkké miesto na vyrazenie kusovej overovacej značky a predpísaných údajov. Polohu a veľkosť tohto miesta musí vopred prerokovať so štátnou skúšobňou.

§ 14**Spoločné ustanovenia**

(1) Štátna skúšobňa vykonáva v organizáciách, ktoré zbrane a strelivo vyrábajú, skladujú, predávajú, prípadne aj opravujú, kontrolu zbraní podliehajúcich overovaniu a strelivu podliehajúceho typovej kontrole.

(2) Používatelia zbraní a streliva, najmä organizácie Zväzu pre spoluprácu s armádou a poľovnícke organizácie, sú povinní oznámiť štátnej skúšobni všetky závažné závady zbraní a streliva, ktoré sa pri ich používaní opakovane vyskytujú.

§ 15

(1) Štátna skúšobňa určí, v akom počte a termínoch musia byť zbrane a strelivo predložené na skúšky. Štátna skúšobňa tak isto určí miesto skúšky.

(2) Výrobca, prípadne iný prihlasovateľ je povinný dať štátnej skúšobni k dispozícii bezodplatne svoje zariadenie a strelivo potrebné na overenie zbrane, zaistiť bezpečnosť skúšok a vypomôcť pri nich svojimi pracovníkmi, ak o to štátna skúšobňa požiada.

(3) Štátna skúšobňa udržiava zbierku zbraní a streliva v rozsahu nevyhnutnom na zabezpečenie objektivity vykonávaných skúšok.

(4) Výška úhrady za overovanie zbraní a kontrolu streliva sa určí podľa cenníka. Ak výška úhrady nie je cenníkom určená, určí sa na základe individuálnej kalkulácie, pri ktorej možno použiť aj vopred vypracovaný cenník čiastkových výkonov alebo vopred vypracované sadzby za skúšobnú hodinu.

§ 16**Prechodné ustanovenie**

Rozhodnutia o schválení alebo overení výrobku a osvedčenia vydané štátnou skúšobňou pred účinnosťou tejto vyhlášky nie sú touto vyhláškou dotknuté.

§ 17**Zrušovacie ustanovenie**

Zrušuje sa vyhláška Úradu pre normalizáciu a meranie č. 33/1968 Zb. o overovaní zbraní a schvaľovaní streliva pre civilnú potrebu v znení vyhlášky č. 12/1970 Zb.

§ 18**Účinnosť**

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. decembrom 1984.

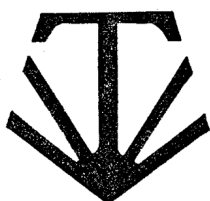
Predseda:

Ing. Hill CSc. v. r.

Príloha I vzhľadky Úradu pre normalizáciu a merania č. 104

Spôsob označovania zbraní a streliva

Jednotlivé druhy zbraní a streliva sa označujú týmito značkami:

Č. 1 — kusová overovacia značka pre signálne, poplašné a narkotizačné zbrane a ostatné expanzné prístroje

Č. 2 — kontrolná značka pre strelivo do ručných plynových zbraní

Č. 3 — kusová overovacia značka pre predovky na čierny prach

Č. 4 — kusová overovacia značka pre zadovky s hladkým vývrtom na bezdymný prach

Č. 5 — kusová overovacia značka brokovníc — vyššia skúška

Č. 6 — kusová overovacia značka pre zadovky s drážkovaným vyvrtom na bezdymný práca

Č. 7 — homologizačná značka pre zbrane a expanzné prístroje

Č. 8 — kontrolná značka pre strelivo

Č. 9 — kontrolná značka pre strelivinu

**Príloha II. vyhlášky Úradu pre normalizáciu a meranie č. 104
1984 Zb. o overovaní zbraní a kontrole streliva pre civilnú potrebu**

Požiadavky a podmienky skúšky zbraní pri kusovom overovaní

ODDIEL A

Overovanie nových zbraní z tuzemskej výroby

I. Prehliadka zbrane pred skúšobnou strelbou

Každá zbraň je pri prehliadke pred skúšobnou strelbou podrobená

- a) celkovej prehliadke, pri ktorej sú odmietnuté zbrane hrdzavé a so stopami čieriaceho alebo iného kúpeľa, zbrane s poškodenou pažbou a zbrane, ktorých označenie nezodpovedá ustanoveniu § 5 ods. 3 vyhlášky. Taktiež sú odmietnuté zbrane, ktoré majú:
- výrobné chyby vo vývrte a v nábojovej komore, ako sú priehlbne, rysky, prelomeniny a iné nesprávnosti viditeľné voľným okom,
 - nedostatočne vyleštený vývrt hlavne a povrch nábojovej komory, a tým sťažujú odhalenie prípadných závad vzniknutých skúšobnou strelbou; v prípade pochybností sa kontroluje dodržanie prípustnej drsnosti povrchu Ra, ktorá smie byť najviac 1 mikrometer vo vývrte hlavne a 1,8 mikrometra v nábojovej komore,
 - ohnutú hlaveň alebo hlaveň s náznakmi vydutia a iných deformácií,
 - vtrúseniny, pukliny, porézne alebo necelé a dodatočne zavarované miesta na hlavných častiach zbrane,
 - nesprávne nastavené alebo spájkované hlavne, háky a lišty,
 - chyby spôsobené mechanickými a tepelnými výrobnými operáciami, ktoré môžu nepriaznivo pôsobiť na pevnosť a funkciu zbrane,
 - záver alebo dnovú skrutku, ktorých konštrukcia, dimenzovanie a materiál nezodpovedá účelu zbrane;
- b) kontrole rozmerov, pri ktorej sú odmietnuté zbrane, ktorých dôležité rozmery z hľadiska bezpečnosti, zamykacej vôle a hrúbky stien hlavne nezodpovedajú medzinárodne normovaným alebo odporučeným hodnotám. Taktiež sú odmietnuté zbrane nabíjané ústím hlavne, ktorých priemer zátravky nezodpovedá medzinárodne normovaným hodnotám. Medzinárodne normované a odporučené hodnoty a prostriedky na ich overenie sa určujú technickými normami;
- c) kontrole funkcie, pri ktorej sú odmietnuté zbrane majúce:
- nesprávnu funkciu záverového, spúšťového, bicieho, poistného, výstražného, zásobovacieho a vyťahovacieho alebo vyhadzovacieho mechanizmu (pri zbraniach nabíjaných zozadu),
 - nesprávnu funkciu a chod revolverového valca,
 - nesprávnu funkciu zažihovacieho mechanizmu (pri zbraniach nabíjaných ústím hlavne),
 - sklon k samospusteniu pri nabíjaní,
 - príliš nízky odpor spúšte (s výnimkou terčových zbraní) nezodpovedajúci predpísaným hodnotám,
 - závady vo vyhotovení, opracovaní a v chode úderníka a zápalníka,
 - nedostatočné držanie kohúta alebo podobného bicieho prvku v jeho záchyte. Predpísané hodnoty odporu spúšte určujú technické normy.

II. Skúšobná strelba

1. Po prehliadke pred skúšobnou strelbou sa zbrane podrobia skúšobnej strelbe, ktorá sa vykonáva na úplne dohotovených zbraniach pred prvou streleckou skúškou. Za úplne hotové sa tiež považujú zbrane, na ktorých sa ešte urobí rybina alebo povrchová úprava čiernením alebo iným spôsobom. Štátna skúšobňa určí, či bude overovať zbraň s povrchovou úpravou alebo bez tejto úpravy. Zbrane nabíjané ústím hlavne musia byť vybavené zažihovacím

mechanizmom a ich samostatne dodávané hlavne musia mať zátravku a definitívnu dnovú skrutku.

2. Skúšobné náboje musia svojimi tlakmi, prípadne energiami strely zodpovedať tak menovitými hodnotami, ako aj štatistickými nerovnosťami medzinárodne ustanoveným hodnotám. Skúšobné náboje na overovanie brokovnic musia navyše spĺňať určený priemer a hmotnosť náplne brokov obsiahnutých v náboji. Skúšobné náboje sa smú použiť pri teplote ovzdušia 15 až 25 °C. Vyhotovenie skúšobných nábojov a ich tlaky, prípadne energie sú určené technickými normami.
3. Tlaky skúšobných nábojov sa merajú buď tlakomerčnými valčekmi, alebo elektromechanickými snímačmi pri teplote prachovej náplne (20 ± 2 °C). Ak je namiesto hodnoty tlaku udaná energia strely, meria sa pri tej istej teplote úšťová rýchlosť strely, z ktorej sa vypočíta úšťová energia. Vlastnosti a rozmery tlakomerných valčekov a elektromechanických snímačov (včítane vlastností meracích súprav), ako aj metodika merania, spôsob kalibrovania a vyhodnocovania výsledkov merania sú určené technickými normami.
4. Použité tlakomerné hlavne musia svojimi rozmermi, konštrukciou a vlastnosťami zodpovedať medzinárodným požiadavkám, ktoré sú určené technickými normami.
5. Jednotlivé druhy zbraní a ich samostatne dodávané hlavné časti sa podrobia strelbe skúšobnými nábojmi takto:

- a) Zbrane s hladkým vývrtom nabíjané zozadu a určené na brokové náboje sa skúšajú dvoma výstrelmi na hlaveň, ktoré dávajú predpísané tlaky (alebo tlaky vyššie) na predpísaných miestach. Na overenie funkcie opakovacej alebo samonabíjacej zbrane sa vystrelí najmenej jeden spotrebný náboj z každej hlavne navyše. Predpísané tlaky v MPa (rozumie sa stredná hodnota maximálneho tlaku zisťovaná tlakomernými valčekmi) a predpísané miesta sú:

Kaliber	Tlak na tlakomere v MPa č.			
	1.	2.	1.	2.
	Pri skúške bežnej		vyššej	
12 a väčší	85	50	120	50
16	90	50	120	50
20 a menší	95	50	120	50

Poznámka:

Tlakomerom č. 1 sa rozumie meracie miesto vzdialené 17 až 32 mm od dna lôžka záveru. Tlakomerom č. 2 sa rozumie meracie miesto vzdialené (162 ± 2) mm od tohto dna.

Vyššia skúška sa uplatní, ak sa majú v skúšanej zbrani použiť spotrebné náboje, ktorých stredná hodnota maximálneho tlaku prevyší pri meraní tlakomernými valčekmi:

65 MPa pri kalibri 12 a väčšom,

68 MPa pri kalibri 16,

72 MPa pri kalibri 20 a menšom.

- b) Zbrane s drážkovaným vývrtom (gulovnice, malokalibrovky, pištoly a revolvery) nabíjané zozadu sa skúšajú skúšobnými nábojmi, ktoré dávajú na predpísaných miestach predpísané tlaky (alebo vyššie tlaky) a najmenej jedným spotrebným nábojom na nábojovú komoru na overenie funkcie opakovacej alebo samonabíjacej zbrane. Skúšobné náboje vyvíjajú maximálny tlak, ktorého stredná hodnota je najmenej o 30% vyššia, než je prípustná stredná hodnota maximálneho tlaku spotrebného náboja daného kalibru.

Počet skúšobných nábojov je:

- 2 náboje na každú hlaveň pri dlhých zbraniach s prevádzkovým tlakom 180 MPa a viac,
- 1 náboj na každú hlaveň pri dlhých zbraniach s prevádzkovým tlakom menším než 180 MPa,
- 2 náboje na každú hlaveň pri pištoliach bez ohľadu na výšku ich prevádzkového tlaku,

- 1 náboj na každú nábojovú komoru, ak je od hlavne oddelená (napr. pri revolveroch), bez ohľadu na veľkosť prevádzkového tlaku.

Hodnotami prevádzkových tlakov sa rozumejú stredné hodnoty maximálnych tlakov zisťované tlakomernými valčekmi. Predpísané miesta sa určujú technickými normami.

- c) Expanzné prístroje a zbrane, pri ktorých je tlak spotrebného streliva nahradený ústovou energiou strely, sa skúšajú dvoma výstrelmi skúšobného streliva z každej hlavne alebo nábojovej komory, ak je od hlavne oddelená. Skúšobné strelivo musí vyvíjať najmenej o 10% väčšiu hodnotu ústovej energie, než je prípustná stredná hodnota energie spotrebného streliva daného kalibru. Funkcia sa overuje najmenej jedným výstrelom spotrebného streliva z každej hlavne alebo nábojovej komory.
- d) Napodobeniny historických zbraní určených výhradne len na čierny prach sa skúšajú dvoma výstrelmi so skúšobnou náplňou na každú hlavne, ak je nábojová komora súčasťou hlavne, a najmenej jedným výstrelom so skúšobnou náplňou na každú nábojovú komoru, ak je táto komora oddelená od hlavne (napr. pri revolveroch).

Skúšobné náplne tvorí strela a prach v množstve predpísanom technickou normou pre daný kaliber a druh zbrane.

Historické zbrane nabíjané ústím hlavne, určené výhradne len na čierny prach a vybavené pre každú hlavne buď perkusnou zámkou s komínčekom (pistonom) na čiapočkovú zápalku, alebo kresadlovou zámkou francúzskeho typu, sa skúšajú dvoma výstrelmi so zníženou skúšobnou náplňou čierneho prachu na každú hlavne; skúšobná náplň je predpísaná technickou normou.

- e) Guľobrokové zbrane sa skúšajú tak, že sa každá hlavne podrobí zodpovedajúcemu počtu výstrelom skúšobných, prípadne spotrebných nábojov.
 - f) Balistické zbrane sa skúšajú ako im zodpovedajúci druh zbrane; pritom sa prihliada na to, že skúšobné náboje na overovanie zbraní sa môžu v balistických zbraniach používať ako spotrebné náboje.
 - g) Výmenné hlavne, vložné hlavne a vložné nábojové komory sa skúšajú pomocou svojho vlastného záveru spôsobom, ktorý zodpovedá danému druhu zbrane (nevzťahuje sa na vložné hlavne a vložné nábojové komory, homologované ako typ).
 - h) Samostatne dodávané hlavne, nábojové komory, ak nie sú súčasťou hlavne (napr. revolverové valce), závery a dnové skrutky sa skúšajú ako im zodpovedajúci druh zbrane. Ak je záver určený pre viac rôznych kalibrov, skúša sa najviac namáhajúcimi skúšobnými nábojmi; kritériom namáhania je tu sila pôsobiaca na záver.
 - i) Plynové zbrane sa skúšajú tlakom o 30% vyšším, než je najvyšší prevádzkový tlak; meradlom zvýšenia tlaku môže tiež byť zvýšenie ústovej energie strely o 10%.
6. Skúšobné strelby sa vykonávajú pomocou lafiet, ktoré bezpečne chránia obsluhu a v ktorých sú zbrane upnuté tak, aby to čo najviac zodpovedalo podmienkam ich použitia; pri krátkych zbraniach sa pripúšťa strelba s ochrannou rukavicou. Skúšobná strelba sa koná pri viachlavňových zbraniach postupne, t.j. hlavne po hlavni.
 7. Ak vznikne podozrenie na zníženie tlaku skúšobného náboja, napr. únikom plynov, štátna skúšobňa uskutoční doplnkovú strelbu nad rámec predpísaného počtu skúšobných výstrelom.
 8. V prípade pochybnosti o pevnosti zbrane podrobenej skúšobnej strelbe alebo pri pochybnostiach o existencii poškodenia alebo inej chyby zbrane alebo v prípade výskytu závady na nábojnici skúšobného náboja štátna skúšobňa takisto uskutoční doplnkovú strelbu skúšobnými nábojmi.
 9. Ak vznikne predpoklad chýbnej funkcie skúšanej zbrane, štátna skúšobňa vykoná overenie funkcie doplnkovou strelbou spotrebnými nábojmi.

10. Ak zbraň nevyhovuje požiadavke dostatočne vylešteného vývrtu a povrchu nábojovej komory a výrobca zistené chyby neodstráni, štátna skúšobňa uskutoční skúšobnú strelbu s trojnásobným počtom skúšobných výstrelov.

III. Prehliadka po skúšobnej strelbe

Pri prehliadke po skúšobnej strelbe sú odmietnuté zbrane viditeľne poškodené skúšobnou strelbou a zbrane, na ktorých sa ukázala niektorá z týchto chýb:

- zlyhanie vinou zbrane,
- nežiadúci výstrel pri nabíjaní zbrane,
- nežiadúci výstrel viacerých nábojov (tak skúšobných, ako aj spotrebných) naraz,
- ťažké vytiahnutie nábojnice (tak skúšobného, ako aj spotrebného náboja) z nábojovej komory,
- prerazenie zápalky (tak skúšobného, ako aj spotrebného náboja) vinou zbrane,
- akákoľvek deformácia hlavne a nábojovej komory, ktorá by mohla znížiť bezpečnosť zbrane,
- akékoľvek rozťahnutie hlavne včítane vlnovitého v najslabších miestach hlavne,
- porušené spojenie hákov a líšt,
- zväčšenie zamykacej vôle nad dovolenú hranicu,
- poškodenie alebo deformácia dôležitých častí záveru alebo dnovej skrutky,
- trhliny zvonku aj vnútri hlavne a nábojovej komory a na dôležitých častiach záveru,
- trhliny zvonku hlavne a dnovej skrutky pri zbraniach nabíjaných ústím hlavne,
- zrejma porucha vo funkcii zbrane alebo nespoľahlivá funkcia zbrane,
- oddelenie komínčeku (pistonu) alebo inej časti zažihovacieho mechanizmu pri zbraniach nabíjaných ústím hlavne.

ODDIEL B

Overovanie zbraní z dovozu

Zbrane dovezené z cudziny, ktorých overovacie značky sa v Československej socialistickej republike neuznávajú, sa overujú podľa oddielu A tejto prílohy s tým rozdielom, že sa pri zbraniach so sklopnými hlavňami:

- a) meria dĺžka hlavni s presnosťou na 1 mm,
- b) meria priemer vývrtu brokovej hlavne s presnosťou na 0,1 mm a priemer vývrtu guľovej hlavne s presnosťou na 0,01 mm,
- c) vážia hlavne bez predpažbia s presnosťou na 1 g,
- d) zisťuje skúškou tvrdosti pevnosť materiálu hlavni a z tejto skúšky sa určí, či je hrúbka hlavne vyhovujúca, pokiaľ nie je pevnosť materiálu štátnej skúšobni známa inak.

ODDIEL C

Nové overovanie zbraní

Nové overovanie zbraní (§ 3 ods. 4 vyhlášky) sa vykonáva rovnako ako overovanie zbraní z dovozu (oddiel B tejto prílohy).

Štátna skúšobňa môže však tolerovať:

- a) menšie poškodenie pažby,
- b) slabú koróziu zvonku i vnútri zbrane,
- c) malé prestúpenie rozmerov vývrtov a nábojovej komory v rozsahu skúšobných smerníc štátnej skúšobne,
- d) škáru medzi čelom hlavni a čelom záveru pri zbraniach so sklopnými hlavňami 0,1 mm a väčšiu, nesmie však dosiahnuť hodnotu 0,2 mm,
- e) nepatrné deformácie v hornej tretine brokovej hlavne pri jej ústí,

- f) menšie prehnutie hlavni,
- g) prerazenie zápalky skúšobného náboja, ak nedôjde k prerazeniu zápalky spotrebného náboja.

- 1) Československá skúšobňa zbraní a streliva pre civilnú potrebu.
- 2) § 12 ods. 1 zákona č. 147/1983 Zb. o zbraniach a strelive.
- 3) § 56 zákona č. 147/1983 Zb.
- 4) Čl. 3 stanov Medzinárodnej stálej komisie na skúšky ručných palných zbraní zverejnených vyhláškou ministra zahraničných vecí č. 70/1975 Zb. o Dohovore o vzájomnom uznávaní skúšobných značiek ručných palných zbraní.
- 5) § 42 ods. 3 zákona č. 147/1983 Zb.
- 6) Zoznam cudzozemských značiek vedie štátna skúšobňa.

